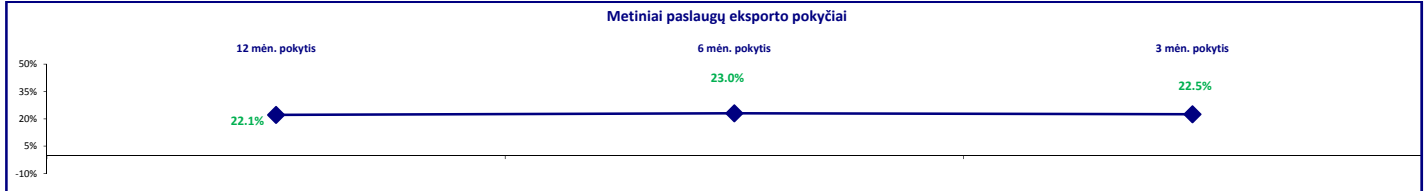

I. SANTRAUKA

- ▶ 2011 I pusmetis buvo rekordinis paslaugų eksportui, kuomet eksportuota paslaugų už 6,04 mlrd. Lt., o augimas lyginant su 2010 I pusm. sudarė 23 proc., Paslaugų eksportas augo visomis eksporto plėtros strategijoje numatytais šalių grupių kryptimis.
- ▶ Lietuvos IT kompanijos stiprina pozicijas vidurinėsios Azijos rinkose – IT paslaugų eksportas lyginant 2011 I pusm. su 2010 I pusm. išaugo nuo 0 iki 3,4 mln. Lt.
- ▶ Spartesnį statybos paslaugų eksporto augimą stabdo valstybės garantijų teikimo mechanizmo neatitikimas statybos paslaugų eksporto poreikiams.
- ▶ Dėl neaiškumo eurozonos šalyse, mažėjančių pramonės produkcijos indeksų, bei lėtėjančių pasaulinės prekybos augimo tempų spartaus paslaugų eksporto augimo nevertėtų tikėtis antroje metų pusėje, taip pat dėl muitų sąjungos mažėja automobilių gabenimo apimtys, kita vertus artėjanti Kalėdinė prekyba dalinai kompensuos neigiamų veiksnių įtaką.

II. PASLAUGŲ EKSPORTO POKYČIAI 2011 I PUSM. VS 2010 I PUSM.

Eksportas	Laikotarpis		(1 kv. pokytis) 2011 II kv. palyginti su		(2 kv. pokytis) 2011 I – 2011 II kv. palyginti su		(4 kv. pokytis) 2010 III – 2011 II kv. palyginti su		Vertė, mlrd. Lt. 2010 III – 2011 II kv.
	2010 II kv.	2011 I kv.	2010 I – 2010 II kv.	2010 III – 2010 IV kv.	2009 III – 2010 II kv.				
Paslaugų eksportas	22.48%	28.89%	23.00%	5.91%	22.12%	11.74			

EKSPORTAS PAGAL PASLAUGŲ RŪŠIS

- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** paslaugų eksportas augo 23 proc. arba 1.1 mlrd. Lt. 69 proc. viso paslaugų eksporto augimo sudarė transporto paslaugų eksporto augimas, kuris sudarė 781 mln. Lt., kelionių paslaugų eksportas išaugo 267,9 mln. Lt., statybos paslaugos didėjo 33,9 mln. Lt., kompiuterinės ir informatikos – 10,3 mln. Lt. 2011 II kv. ir 2011 I pusm. buvo rekordiniai lietuviškų paslaugų eksportui, kuomet paslaugų eksportuota atitinkamai 3,4 ir 6,04 mlrd. Lt.
- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** transporto paslaugų eksporto augimui didžiausią įtaką darė 374,9 mln. Lt. arba 25,1 proc. išaugęs krovinių gabenimo kelių transportu paslaugų eksportas. Kaip ir numatėme ankstesnėje apžvalgoje, 2011 II kv. lyginant su 2010 II kv. krovinių gabenimo kelių transporto paslaugų eksporto augimas sulėtėjo dėl padidėjusios transporto pasiūlos ir mažėjusių krovinių gabenimo kainų ir sudarė 15,4 proc. Krovinių gabentojams ženklus augimo nevertėtų tikėtis ir ateityje, kadangi jau 2011 II kv. pabaigoje didžiausių Europos ekonomikų pramonės produkcijos indeksai fiksavo augimo lėtėjimą, o neaiškumas dėl kai kurių eurozonos valstybių ateities sąlygoja ir atsargesnę įmonių gamybos plėtrą. Taip pat mažėja ir pasaulinės prekybos augimo tempai, visi šie veiksniai neigiamai įtakos ir Lietuvos krovinių gabenimo sektoriui, kurių įtaką šiek tiek prislopins ruošimasis Kalėdiniai prekybai. **Ekspedijavimo, logistikos bei sandėliavimo** paslaugų eksportas, nagrinėjamu laikotarpiu, augo 369,9 mln. Lt. arba 43,7 proc. **Krovinių gabenimo jūrų transportu** paslaugos augo 28,6 proc. arba 46,9 mln. Lt., geležinkeliais – 4,2 proc. arba 15,8 mln. Lt. Labiausiai augusios rinkos krovinių gabentojams buvo Rusija 2003,6 mln. Lt., Austrija – 61,6 mln. Lt. bei Vokietija – 55 mln. Lt.
- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** kelionių eksporto augimą labiausiai įtakoję 1) artėjęs muitų sąjungos įsigaliojimas, kuomet, aktyviausiai, Baltarusijos piliečiai stengėsi išsivežti kuo daugiau naudotų automobilių, 2) Baltarusijos krizė, kuomet nuvertėjęs Baltarusijos rublis vertė Baltarusijos piliečius išleisti savo santaupas, kurių dalis teko ir Lietuvai 3) tik prasidėjęs vasaros sezonas, kurio didesnė įtaka turėtų pasijausti jau trečiame ketvirtyje. Prie kelionių eksporto augimo trečiame ketvirtyje prisidės ir įvykęs krepšinio čempionatas, kurio metu, apytiksliais skaičiavimais, užsieniečiai Lietuvoje išleido apie 38 mln. Lt. O pirmą 2011 m. pusmetį daugiausiai pinigų Lietuvoje išleido baltarusai – 344,1 mln. Lt., rusai – 251,2 mln. Lt., lenkai – 235,4 mln. Lt.
- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** statybos paslaugos išaugo 33,9 mln. Lt. Didžiausias augimas fiksuotas Ispanijoje 19,8 mln. Lt., kurioje nuo 2010 2-3 kv. veiklą pradėjo dvi Lietuvos kompanijos. Antroje vietoje Prancūzija, į kurią statybos paslaugos išaugo 8,52 mln. Lt. Statybos paslaugų augimas į Prancūziją, gali būti susijęs su statybos bendrovės „Senové“ veikla Kanuose, bei Nyderlandus – 5,8 mln. Lt. Lietuvos statybininkų asociacijos atliktos narių apklausos duomenimis, prioritetinės rinkos Lietuvos statybų sektoriaus eksportui yra Skandinavijos šalys, Jungtinė karalystė, tačiau spartesnį eksporto augimą stabdo valstybinių garantijų teikimo statybos eksportui mechanizmo nebuvimas. Toks mechanizmas leistų gauti užsakovo reikalaujamas garantijas (kurias Lietuvos įmonėms šiuo metu gauti be valstybės pagalbos yra sudėtinga), tokiu būdu didėtų Lietuvos įmonių konkurencingumas tarptautinėse rinkose.
- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** kompiuterinių ir informatikos paslaugų eksportas išaugo 10,3 mln. Lt. arba 21,9 proc. Nagrinėjamu laikotarpiu labiausiai augo Danijos rinka – 10,6 mln. Lt., Kazachstanas – 2,3 mln. Lt., bei Uzbekistanas – 0,75 mln. Lt. Artimoje ateityje turėtų ženkliai išaugti IT paslaugų eksportas į Turkmėnistaną, kur įmonė CID BALTIC, rugsėjo mėnesį vykusioje parodoje Turkmentel 2011 pasirašė kontraktą dėl e-valdžios sistemų diegimo Turkmenistano valdžios institucijose. Didžiąją dalį sudarys dokumentų valdymo sistemų diegimas.

Paslaugų grupė	Laikotarpis		(1 kv. pokytis) 2011 II kv. palyginti su		(2 kv. pokytis) 2011 I – 2011 II kv. palyginti su		(4 kv. pokytis) 2010 III – 2011 II kv. palyginti su		Dalis bendrame paslaugų eksporte 2010 III – 2011 II kv.
	2010 II kv.	2011 I kv.	2010 I – 2010 II kv.	2010 III – 2010 IV kv.	2009 III – 2010 II kv.				
Paslaugos	22.48%	28.89%	23.00%	5.91%	22.12%	100%			
Transporto paslaugos	25.32%	9.18%	25.94%	15.07%	24.53%	60.38%			
Kelionės	19.17%	109.59%	22.98%	-5.64%	19.13%	25.16%			
Kitos verslo paslaugos	20.46%	22.98%	16.15%	-12.48%	25.32%	7.79%			
Ryšių paslaugos	-9.97%	20.18%	-8.52%	-8.29%	0.33%	2.41%			
Statybos paslaugos	42.34%	48.08%	37.12%	-3.93%	43.94%	2.18%			
Kompiuterinės ir informatikos paslaugos	28.49%	4.19%	21.88%	7.47%	10.60%	0.95%			

EKSPORTAS PAGAL ŠALIS

- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** paslaugų eksportas augo visomis eksporto plėtros strategijoje numatytais kryptimis. Prie augimo labiausiai prisidėjo 40 proc. arba 582,79 mln. Lt. išaugusi Tradicinė rytų rinka**, Likusi ES rinka augo 17.2 proc. arba 347.5 mln. Lt., Namų rinka* - 4.6 proc. arba 45.3 mln. Lt. bei kitos šalys – 34.7 proc. arba 153.7 mln. Lt.
- ▶ **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** paslaugų eksportas augo į visas Tradicinės rytų rinkos šalis, o labiausiai į Rusiją 48 proc. arba 401.4 mln. Lt. Net 81 proc. viso šio augimo sudarė transporto paslaugų augimas, iš kurių labiausiai augo krovinių pervežimas kelių transportu – 164,8 mln. Lt., bei logistikos ir ekspedijavimo paslaugos - 115,8 mln. Lt. Rusija yra didžiausia rinka Lietuvos transporto paslaugų eksportui, jai tenka apie 25 proc. transporto paslaugų eksporto kasmet. Rusijos krivinių pervežimų struktūroje dominuoja maisto, buitinės technikos bei kitos plataus vartojimo prekės, antroje vietoje randasi technologinės prekės, auto komponentai bei įvairios medžiagos. Paslaugų eksportas į Baltarusiją, nagrinėjamu laikotarpiu, augo 27,2 proc. arba 158,2 mln. Lt., 70,1 proc., viso šio augimo sudarė kelionių eksporto augimas, kurį galima paaiškinti artėjusiu muitų sąjungos įsigaliojimu ir su tuo susijusiu naudotų automobilių eksporto ženkliu augimu bei prasidėjusia krize Baltarusijoje. Paslaugų eksportas į Ukrainą didėjo 62 proc. arba 23,3 mln. Lt. iš kurių 16,9 mln. Lt. teko ekspedijavimo ir logistikos paslaugoms.

► **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** paslaugų eksportas į Likusias ES rinkas augo 17,2 proc., arba 347,5 mln. Lt. Labiausiai prie tokio augimo prisidėjo **Vokietija** ir **Austrija** į kurias paslaugų eksportas augo atitinkamai 12,5 proc., arba 72,6 mln. Lt. ir 55 proc., arba 66,3 mln. Lt. Į **Vokietiją** labiausiai augo transporto paslaugos, jos sudarė apie 83 proc. viso paslaugų eksporto augimo į šią šalį, o transporto paslaugų augimą, didžiąja dalimi, sąlygojo 40 mln. Lt. išaugęs krovinių gabenimo kelių transportu eksportas. Vokietija yra antra pagal dydį rinka Lietuvos transporto paslaugų eksportui, jai tenka apie 12,5 proc., viso transporto paslaugų eksporto, o prekinėje krovinių struktūroje dominuoja pramonės produkcija (auto komponentai, techninės dalys, medžiagos ir pan.). Paslaugų eksporto augimui į **Austriją** taip pat didžiausią įtaką darė transporto paslaugų eksportas, kuris didėjo 63,6 mln. Lt., ir sudarė 96 proc. viso paslaugų eksporto augimo.

► **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** paslaugų eksportas į **Namų rinką** augo 4,6 proc. arba 45,3 mln. Lt., Labiausiai eksportas augo į **Latviją** 7,1 proc., arba 22,4 mln. Lt., bei **Estiją** 16,2 proc., arba 19,1 mln. Lt. Augimą į Estiją sąlygojo 8,4 mln. Lt., išaugęs krovinių gabenimo kelių transportu bei 6,8 mln. Lt. kelionių eksportas. Paslaugų eksportas į Latviją augo dėl 30,8 mln. Lt., išaugusių ekspedijavimo ir logistikos paslaugų eksporto.

► **2011 m. I pusm. lyginant su 2010 m. I pusm.** paslaugų eksportas į **Kitų šalių** rinkas augo 34,7 proc. arba 153,7 mln. Lt. Labiausiai prie augimo prisidėjo 99,5 mln. Lt. išaugęs paslaugų eksportas į Šveicarijos rinką bei 61,6 mln. Lt. – Kazachstano rinką. 94 proc. viso augimo į Šveicariją sudarė 93,5 mln. Lt. augęs transporto paslaugų eksportas, kurių augimą lėmė ekspedijavimo ir logistikos paslaugų eksportas, didėjęs 73,9 mln. Lt. Paslaugų eksporto augimui į Kazachstaną taip pat didžiausią įtaką darė ekspedijavimo ir logistikos paslaugos, augusios 44 mln. Lt., ir sudariusios 85 proc. visų transporto paslaugų augimo į šią šalį.

Laikotarpis Šalių grupė	(1 ketv. pokytis)		(2 ketv. pokytis)		(4 ketv. pokytis)	Dalis bendrame paslaugų eksporte 2010 III – 2011 II ketv.
	2011 II ketv. palyginti su		2011 I - 2011 II ketv. palyginti su		2010 III – 2011 II ketv. palyginti su	
	2010 II ketv.	2011 I ketv.	2010 I – 2010 II ketv.	2010 III – 2010 IV ketv.	2009 III – 2010 II ketv.	
Namų rinka*	5.23%	37.42%	4.56%	-5.37%	3.68%	18.17%
Tradicinė rytų rinka**	44.76%	24.59%	40.04%	16.05%	52.12%	32.32%
Kitos ES šalys	12.74%	31.01%	17.21%	1.24%	15.08%	40.07%
Kitos šalys	39.67%	21.47%	34.70%	16.69%	13.74%	9.44%

*Namų rinka: Latvija, Estija, Suomija, Švedija, Danija, Norvegija; **Tradicinė Rytų rinka: Rusija, Ukraina, Baltarusija
N.B. Paslaugų eksporto duomenys pateikti išminusavus valstybės paslaugas.